

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.: 16/2715

Vår ref.: 16/1928

Dato: 03.05.2016

Legeforeningens høringsuttalelse om forskriftsendringer for innføring av opphentingsprogram for HPV-vaksinen

Legeforeningen mener:

- Legeforeningen støtter at det innføres et opphentingsprogram for HPV-vaksinen.
- Det må gis klare nasjonale føringer for hvorledes kommunene skal gjennomføre oppdraget hvis tilfredsstillende vaksinasjonsdekning skal oppnås. Den aktuelle kvinnepopulasjonen vil bare i begrenset grad nås gjennom helsestasjoner og skolehelsetjenesten.
- Legeforeningen mener det bør etableres reservasjonsrett for registrering i SYSVAK.

Legeforeningen støtter forslaget om å få gjennomføre opphenting av vaksinasjon mot HPV blant kvinner tilbake til fødselsåret 1991. Legeforeningen er også positiv til at kvinner under 26 år skal få tilbud om HPV vaksine kostnadsfritt og at kostnader for dette dekkes gjennom en avsetning over statsbudsjettet. (Folkehelseinstituttet har i brev til kommunene av 14.4. 16 informert om at FHI kompenserer hver HPV-vaksinasjon i opphentingsprogrammet med 200 kroner per gitte dose.)

Legeforeningen mener at det må spesifiseres hvordan kommunen skal oppfylle plikten. Det må gis klare nasjonale føringer for hvorledes kommunene skal gjennomføre oppdraget hvis tilfredsstillende vaksinasjonsdekning skal oppnås.

Målgruppen for opphentingsprogrammet vil være kvinner i alderen 19-26 år. For å holde terskelen for å la seg vaksinere så lav som mulig er det nødvendig at de kan motta sine vaksiner der hvor de ellers i hovedsak mottar helsehjelp og forebyggende helsetjenester. Den aktuelle aldersgruppen kjennetegnes av at:

- *De er i ikke brukere av helsestasjon med mindre de er gravide og derfor ikke skal vaksineres.*
- *De er i liten grad brukere av skolehelsetjeneste og de er i liten grad brukere av helsestasjon for ungdom.*
- *De er ofte studenter og midlertidig bosatt i en annen kommune enn hjemstedskommunen.*

- *Alle i målgruppen har tilgang til fastlege, også når de ikke bor i hjemstedskommunen mens de studerer. Fastlegekontoret er det hyppigst brukte helsetilbudet i målgruppen, og er til dels en del av fastlegeordningen på de store studiestedene.*
- *De vil ha tilgang til kommunale vaksinasjonskontor der slike finnes.*

For at vaksinasjonsdekningen skal bli så høy som mulig må det derfor legges en nasjonal strategi som når den enkelte i målgruppen med skriftlig informasjon om tilbudet, at det er gratis, og hvor kvinnen kan få gjennomført vaksinasjonen. Tilbud i hjemkommunen er et utilstrekkelig tilbud.

De virksomhetene i kommunene som skal utføre denne vaksineringen må være sikret en tydelig og forutsigbar ordning både for kommunene, innbyggerne og fastlegene. Fastlegekontor kan på samme måte som helsestasjoner sende melding om gitt dose til SYSVAK, og bør på lik linje med kommunene motta refusjon for dette direkte fra Folkehelseinstituttet, slik at ikke den aktuelle kvinnegruppens viktigste kontakt i helsevesenet påføres unødig merarbeid.

Det vil være avgjørende at jentene/kvinnene som starter i opphenningsprogrammet får god informasjon. Denne informasjonen må være lik for alle, noe som innebærer at den bør utarbeides av nasjonal helsemyndighet.

Det foreslås i forslaget at registrering i SYSVAK for denne vaksinen skal være uten samtykke. Reservasjonsrett drøftes ikke. Det argumenteres for at det er av stor viktighet å få komplette data både mtp. gjennomføringen av vaksinasjonene, men også mtp. langtidsoppfølging. Samtidig redegjøres det i høringsnotatet for at svært få kvinner som er blitt HPV-vaksinert utenom barnevaksinasjonsprogrammet har reservert seg, hvilket i seg selv tilsier at datakvaliteten i SYSVAK ikke reelt sett svekkes av krav til samtykke, og derved i enda mindre grad av en reservasjonsadgang.

Legeforeningen er av den oppfatning at reservasjonsretten er særdeles viktig både for enkeltindividet og for registerets legitimitet og tillit i befolkningen. En liten reduksjon i antallet registrerte i SYSVAK vil ikke medføre noen praktisk forringelse av datagrunnlaget. Det er å forvente at de pasientene som ønsker vaksine, men ikke ønsker oppføring i registeret, like gjerne vil vaksinere seg privat uten innmelding til SYSVAK overhodet. Dermed vil situasjonen bli at man i verste fall får et enda mer mangelfullt datagrunnlag, bare at man ikke vet og derved ikke kan ta høyde for det senere. Legeforeningen mener derfor at reservasjonsrett mot registrering i SYSVAK vil styrke både personvernet og registerets formål. Dette er ikke til hinder for anonymisert avrapportering av gitte doser knyttet til refusjonsordningen.

Selv om ikke vaksinasjon av gutter og menn er tema for denne høringen, vil vi likevel benytte anledningen til å støtte et slikt initiativ også. Det er å forvente at man vil få bedre kontroll med spredningen av viruset om gutter og menn også vaksineres.

Med hilsen
Den norske legeforening

Geir Riise
Generalsekretær

Bjarne Riis Strøm
Avdelingsdirektør